

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

ZSIVKOVITS ANTAL.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség :
Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14.— kor.
Fél évre 7.— kor.
Negyed évre 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a »Nemzeti balesetbiztosító részv.-
társ.-nál 3000 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

Nyugdíjpótló-egyesület.

Miskolcz, 1905. május 13.

(§§) Nagyfentosságu és a vasuti alkalmazottak körében kiváló érdeklődésre igényt tartó intézmény megvalósítása iránt történtek meg a kezdeményező lépések, a melyeknek további fejlődése elé — mindnyájunknak közös érdekéről lévén szó — a legnagyobb várakozással tekintünk.

A m. kir. államvasutak alkalmazottainál oly annyira sajnálatos eladósodás ugyszólván általános rákfenéje az egész tisztviselői karnak, mely minden keresés nélkül is megtalálja indító okát az évek hosszú során át minimumra lefokozott fizetésben s az ezzel szemközt álló folytonosan dráguló életben.

A fizetésrendezés csak épen a legszükségesebb nélkülözések részbeni ellenértékének tekinthető, mégis bizonyos tekintetben javított az eddigi mostoha viszonyokon. Hisszük, hogy ez a kezdet csak, a melynek minden igényeket kielégítő folytatása nem maradhat el.

Az új intézmény, melyről ezen sorokban szó lesz, szintén a vasuti alkalmazottak jólétére van irányítva, s ha a tervezet szerinti szerencsés megoldása bekövetkezik, egy igen nagy és nehéz gondtól lesznek megmentve mindazok, a kik öreg korukra sem juthatnak hozzá a különben kiérdemelt nyugalomhoz, hanem ugyszólván halálok perczéig dolgozni, szolgálni kénytelenek, mert adósságokkal terhelt nyugdíjukból s lakbér nélkül nem volnának képesek megélni.

Bár az állami alkalmazottak nyugdíjviszonyainál kedvezőbb szolgáltatmányokat nyújt a mi nyugdíjintézetünk, épen a fiatalabb évek igen szűkre szabott s adósságok csinálására kényszerítő fizetési viszonyai miatt bekövetke-

zett eladósodás állja útját annak, hogy egyes öregebb alkalmazottak nyugdíjba menjenek vagy ha mégis nyugdíjba kellett menniök, meg is tudjanak élni. Viszont másokat a nagy család tart vissza attól, hogy nyugdíjba menjenek, mert abból, még ha teljes fizetésükkel volna is egyenlő, nem tudnának megélni, mert a lakbér nélkül létfenntartásuk volna veszélynek kitéve.

Hogy ezeken a bajokon segítve legyen és a nehéz munkában eltöltött évek némi jutalmaképen a vasuti alkalmazottak is élvezhessék a zavartalan, nyugalmas élet megbecsülhetetlen előnyeit, ezen czélt elérendő, a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium kebeleiből azon életre való eszme indult ki, hogy a megélhetésre csekély nyugdíj kipótlását czélzó egyesület alakíttassék, a mely bizonyos befizetések ellenében s meghatározott idő múlva a nyugdíjazott

magyar államvasuti alkalmazottak részére a nyugdíj természetével biró állandó ellátmányt biztosítson.

Az egyesület felölelné magába a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium alá rendelt összes hivatalok alkalmazottait s az eddig nyilvánosságra hozott adatok értelmében akként lenne kontemplálva, hogy minden nyugdíjtag, a ki az egyesületbe önként belépne, saját tetszése szerinti összeget biztosíthatna magának nyugdíjaztatása esetére.

A belépő tag fizetve egyszersmindenkorra 20 korona beiratási díjat, azonkívül ugyancsak egyszersmindenkorra a szolgálati évekhez igazodó díjat, végül pedig a biztosítandó nyugdíjpótlék minden 100 koronája után évente 10 koronát.

Ezen befizetések ellenében tíz évi tagság után a tag a biztosított nyugdíjpótlék 50%-ára, azontul minden további

TÁRCZA.

Hogyan kell vőlegényt fogni?

Főkötő alá vágyó hajadonok figyelmébe ajánlva.

— Grófnő!
— Friczi??

Egymásra néztek. A gróneány fénylő, a férfi félénk szemekkel.

Friczi arcza örömmámorban uszott — Erika grófnő mosolygott és tettette magát, mintha hirtelen remegés hatása alatt állana. De csakhamar összeszedte magát és erélyes kézmozdulattal a sarokban álló kis asztalkára mutatott. Ott három csinos kesztyűtartó doboz volt elhelyezve. Egyik rózsaszínű selyemből, csipkével borítva, a másik puszpángfából, borostyánbetéttel, a harmadik meg értékes ezüst filigrán munka volt. Igazán remek, tulajdonosuk izlését dicséző disztárgyak voltak ezek.

— S ezek a dobozok — kérdezte Friczi — döntsék el sorsomat?

— Csak egyik! Véget akarok már vetni ennek a kínos állapotnak! Hónapok óta eped utánam, virágok, csukorkák, költe-

mények, a legédesebb, a leggyengédebb figyelmességek özönlenek boudoiromba. — Ön uton és uttalan utakon követ. Minden társaságban találkozom egy padogával, a ki reám mereszti bronzsemeit és reám pislogva bólint a fejével! Ez ön! Megfigyelem ezt jobban, mint sejtí! Óh, ne örüljön e vallomásomnak! — Ön nem eszik, ha véletlenül én is ugyanazon asztal mellett ülök, mint ön, — ön felsegit a kocsimra és alig tud jó éjszakát kívánni, oly — rekedt az imádástól! Tehát szerelmes belém, de kompromitál, mintha pellengére akarná tenni jó hirnevemet, mintha örömet lenne abba, hogy nevetségessé tegyen. Ennek most vége lesz, kedves barátom!

— Istenem!

— Ön fiatal, tapasztalatlan s én — én a mostoha anyja lehetnék — hiszen már huszonegy éves vagyok. Ennek az állapotnak, mint mondám, vége kell, hogy szakadjon! Ime, itt vannak ezek a dobozok — ön mint jeles költő, a ki annyi verset faragott tiszteletemre, alighanem jobban ismeri Shakespeare-t, mint én s azonnal tudni fogja, hogy — miként Portia — a sorsra akarom bízni, legyen-e a felesége! Sajná-

évben pedig 2—2°/_o árára szerezne igényt úgy, hogy 35 évi tagság után a teljes biztosított pótlékra megszerezne a jogot.

Gondoskodók a további az egyesület az özvegyekről és árvákról a befizetett pénzekből pedig a tagoknak méltányos feltételek melletti kölcsönöket adna.

Az élet-évaló eszméje, melynek élén Csöke Ferencz miniszteri tanácsos áll, felhívjuk az összes érdekelt alkalmazottak figyelmét s ajánljuk hogy az egyesület tagjai sorába belépjenek.

A tájékozást nyújtó felhívást lapunk más helyén közöljük.

A vasutakról.

— Ismeretterjesztő adatok. —

Közli: Dr. Görgey László.

Május 13

A vasutak keletkezése s a vasutügy fejlődése, mely az egyes államokban más és más, teljesen eltérő alakulást vett a szerint, a mint arra az egyes országok politikai, pénzügyi

lóm önt, Friczi — de esélynél többet kettő ellen nem nyújthatok önnek! Válasszon, megfontolva, szakulumszerűen, szímatolva, sejdítve — a mint tetszik — az egyik dobozban megtalálja a boldogító »Igen«-t.

Friczi fölugrott.

— Kérem, maradjon nyugodtan, ne keljen től, ne boruljon lábaim elé, ne nyuljon a kezemhez és — hallgasson. Arczának e vad kifejezésétől félek!

A keces grófkisasszony a pamlagra dőlt és félig csukott szemein át megfigyelte imádóját. Keskeny, finom kaecói pókhálózatú, hófehér csipkekendővel mimelődtek, galambszürke papucskái kissé kikandikáltak reggeli pongyolája alól. Igazán igéző volt.

Friczi inogott, arczát pir lepte. Hangoosan ujjongni szeretett volna, hogy Erika grófnő, ha mindjárt feltételesen is, legforróbb kívánságát teljesítheti. Tehát nincs kizárva, hogy az övé legyen, hogy e drága, angyali lényvel oltár elé léphessen!

Mégis tétovázott. Zavartan hebegett:

— És ha rosszul választanék?

A grófnő legkegyetlenebb, leghidegebb arezkifejezését szedte elő és határozott, szinte metsző hangon jelenté ki:

körülményei és szociális sajátságai befolytak, tudvalevőleg a XIX. század első felében indult meg.

Stepherson György *stockton—darlingtoni* vasutja, mely 1825. szeptember 27-én adatott át a forgalomnak, s mely a 14 kilométer utvonalat 65 perc alatt futotta be, volt a világ első vasutja. Ezt a *liverpool—manchesteri* vasutvonal megnyitása követte 1830. szeptember 30-án.

E biztató kezdet daczára még igen sokáig óriási nehézségekkel kellett azoknak megküzdeniök, kik tudásukkal és lángelméjükkel a vasutügy fejlesztésén buzgólkodtak. A legnehezebben leküzdhető akadály volt a maradi gondolkodású emberek baljóslatu előitélete, mely úgy az egyes országok parlamentjeiben, mint hirlapi cikkekben és röpiratokban harszott kishitű tudatlansággal és káros szenvedelemmel a gőzvasut ellen.

Az új közlekedési móddal, illetve az annál alkalmazandó mozgó erővel szemben hangoztatott érvek között a legnevezetesebbek ezek voltak: a gőzmozdonnyal való utazás eleve életveszélyes, a kürtöből kitóduló óriási füsttömegek veszedelmes kórok miazmait

— Akkor kedves Friczi, ön a világ legpechesebb embere! — Akkor bármennyire sajnálnám, de megesküdtem reá — örök időkre el lesz bocsátva. Értette — akkor!

— Rettenetes szeszély, szép Portia!

— Lássa, ily módon vigasztalom magam! Ha meg kellett történnie, úgy győzelme véletlenség volt, nem egyéb egyszerű véletlenségnél! Szerencsétlensége azonban megment attól, ha kikosarazzam! Tehát válasszon!

Friczi hosszadalmasan, kétségbeesve szemlélte bájos kinzóját. Látása felbátorította. Mint az örült rohant a dobozok felé, megfogta a legelső, mely keze ügyébe akadt, minden választás nélkül, leborult a grófnő előtt s örömujjongva felkiáltott:

— Igen — igen — igen!

Az óra már többször jelezte a negyedórát, míg Friczi értelmes, összefüggő tárgyalást kezdehetett. Szíve ösztökölte, hogy kérdezősködjön, ujjongjon és ömlengésekkel halmozza el ezt a különös leányt, a ki Istenítéletre bizta, legyen-e a neje vagy sem! Szerencséje mámorba ejtette, megrészegette. Pajkosan, fénylő szemekkel nézett reá és megkérdezte:

fogják terjeszteni úgy, hogy még a madarak is mind kivésznek, a mozdonyok dübörgése vissza fojta riasztani a teheneket a legelés-től és ennek folytán a tejadástól s a tyukok ugyanezen oknál fogva megszűnnek tojni. A mozdonyszikrák menthetetlenül föl fogják gyújtani a közeli lakóházakat, az országutakon haladó lovak pedig megbokrosodnak a mozdony láttára.)*

És ezekkel az „óriási veszedelmű“ hátrányokkal szemben mi előnyt nyújthat a gőzvasut? — vetették fel az aggályoskodók. Legföljebb csak azt, hogy vasuton 3 órával hamarabb lesz képes az ember megtenni az utat Londontól Birminghamig, mint a gyorskocsi!

A „praktikus“ angolok nézete volt ez, képzelhető tehát, hogy milyen véleményeket hangoztattak a vasutat ellenzők Középeurópa többi országaiban! Thiers francia miniszter a vasutat „gőzzel való szédelésnek“ és „fel-nőtték részére készült játékszernek“ nevezte, Nagler porosz királyi főpostaigazgató „hallatlan ostobaságnak“ jelentette ki a vasutépítést,

*) Kárpáti J. és Kada E.: „A vasutak keletkezése, fejlődése és üzeme.“ I. kötet 1896.

— És ha rosszul választottam volna? Mi történt volna akkor? Csakugyan el kellett volna távoznom örökre?

Erika öntudatosan mosolygott, oly nőies hamissággal, hogy Friczi hirtelen egészen kicsinynek érezte magát ennyi fölény látára.

— Tehát csakugyan csak véletlen volt egy kegyes szeszély — panaszkodott és majd-hogy könybe nem lábadtak szemei.

Erika most már kacagott, közben kinyitotta a bambán néző vőlegény előtt a másik két dobozt.

Mindegyikben egy rózsaszínű papírka volt. Mindegyik papírkára pedig ráírva:

— Igen — igen!

* * *

Lássák, tisztelt kisasszonyaim, ily egyszerű és csalhatatlan módon lehet vőlegényre szert tenni.

Nem kell hozzá egyéb, mint egy komoly szándéku, imádó fiatal ember, a ki vizsontszerettetik. Legföljebb még a papának és mamának is kell tetszenie — s bátran elibe lehet tenni a dobozokat!

egy belga államférfiu a lótenyésztés hanyatlása miatt kelt ki a vasutak ellen s Ernő Ágost, Hannover királya, midőn az első vasutépítési tervet elébe terjesztették, e szavakkal tagadta meg jóváhagyását: „Nekem nem kellene vasutak! Nem akarom, hogy országomnak bármelyik szabólegénye oly gyorsan utazhassék, mint én magam!“*)

Am hasztalan kapaszkodott bele az önző tudatlanság, a haladás megindult kerekébe. A baljóslatok nem teljedtek s a liverpool—manchesteri vasut várakozáson felüli, 15% osztalékot juttatott részvényeseinek. Most tehát, mint jól jövedelmező üzleti vállalatok indultak meg a vasutépítések.

Igy Angliában csakhamar valóságos vasutépítési láz tört ki. Az 1836. esztendőben már nem kevesebb, mint 200 vasutépítés engedélyezése iránti kérvény adatott be az angol parlamenthez. Később beállott ugyan a természetsterü visszahatás, de már akkor Anglia közlekedésügye biztos fejlődésben volt. Jelenleg Angliában 10 ezer négyszögkilométer területre több mint 1000 kilométer hosszú vasutvonal esik.

A kicsiny terjedésű Belgium hamar meghonosította a gőzvasutat. Első vasutvonala Brüsszeltől Malinesig terjed s ünnepélyes megnyitása 1835. május 5. éntörtént. A 21 kilométer hosszú vonalon a megnyitás napján 3 vonat indult; az egyik 28, a másik 25 s a harmadik 23 kilométer óránkénti sebességgel. Belgium vasutügyének fejlődésére óriási hatással volt az ország kifejlett ipara, gazdag kereskedelme s maga a népesség aránylagos nagy száma, olyannyira, hogy a terület nagyságához viszonyított szám szerint Belgiumban van a világ összes országai között a legsűrűbb vasuthálózat: 10 ezer négyszögkilométer területen 2000 kilométer.

Németországnak a XIX. század első felében fennállott politikai helyzete, a mennyiben tudvalevőleg akkor még számtalan független apró államra tagozódott, nem kedvezett a vasutügynek. A múlt század harminczas éveiben csak kicsiny vasutvonalak adtak át a közforgalomnak, így 1835-ben a nürnberg—fürthi vonal, 1837-ben a lipcse—drezdai s 1838-ban a berlin—potsdami. Mai nap a német császárságban 10 ezer négyszögkilométerre 960 kilométer hosszú vasutvonal esik.

*) Idézett műből.

Franciaország érthetetlen közönnyel hanyagolta el kezdetben a vasuti közlekedés ügyét. Később azonban természetesen nagy áldozatokkal pótolta az elmulasztottakat. Az 1902. évi statisztikai adatok szerint Franciaországban 10 ezer négyszögkilométer területen 780 kilométer vasut van.

Olaszország vasutügyének fejlődésére — hasonlóképen Németországhoz — a múlt század elején fennállott politikai szakadozottság volt káros hatással. Első vasutja az összesen 8 kilométer hosszú s Nápolytól — Porticizig haladó vasut volt, melynek megnyitása 1839. október hó 4-én történt.

(Folyt. köv.)

Nyugdíjpótló-egyesület.

— Tájékoztató adatok. —

Május 13.

Olvasóink tájékoztatása céljából alább közöljük a tervbe vett nyugdíjpótló-egyesület érdekében kibocsátott felhívást, mely következőleg hangzik:

„Kartársaink részéről megnyilvánult óhajnak eleget teendő, nyugdíjpótló-egyesület létesítését tervezzük.

A szükséges előmunkálatok alapján készült, teljesen reális alapon nyugvó tervezet főbb vonalait alább közlöm és kérem kartársaimat, hogy egyelőre minden kötelezettség nélkül:

1. Életkorukat.
2. Családi állapotukat, valamint azt, hogy megalakulás esetén az egyesületbe *belépni óhajtanak-e*, velem május 20-ig közölni szíveskedjék.

A megalakítandó egyesület tervezete főbb vonásaiban a következő:

Az egyesületnek korkülönbség nélkül tagja lehet a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium hatósága alá tartozó minden tisztviselő, kinek életkora a 45 évet meghaladta, pótdíj fizetésére lesz köteles.

Az egyesület 10 évi fennállás után kezdi meg a nyugdíjpótlékok fizetését.

Nyugdíjpótléokra csak annak lesz igénye, aki az egyesületnek legalább 10 évig tagja volt.

a) Nyugdíj-járulékok a *rendes tagok részére*: 10 évi tagság után a biztosított összeg 50%-a, mely minden következő évben 2% al növekszik és 35 évi tagság után eléri a 100%-ot;

az *özvegy részére*: 200 korona temetkezési segély és a férjet megillető nyugdíjpótlék 75%-a;

az *árvák részére*: segélydíjak és az egyesület vagyoni állapota szerint esetleg nevelési

járulék és a tagok s özvegyi másnemű segélyezése

b) *Tagsági díjak*: 1. Beiratási díj fejében 20 kor., továbbá 2. az egyszersmindenkorra fizetendő és részletekben törleszthető külön tartalékalap-díj, mely a szolgálai évek arányában fog kivettetni és melynek legkisebb összege 4 kor. 75 fill., legmagasabb összege pedig 35 kor. 50 fillért tesz ki a biztosítandó összeg minden 100 koronája után. 3. Mint évi tagsági díj, a biztosítandó összeg 10%-a, vagyis 100 koronánként 10 kor.

c) Az egyesület vagyona a tagoknak nyújtandó kölcsönök útján fog gyümölcsösztetni, amivel a tagoknak már belépésük első évétől kezdve olcsóbb kölcsönökre nyújthat mód.

A jelentkezések beérkezése után készülnek el az alapszabályok s a végleges feltételek és csak ezek alapján kell a belépés iránt kötelezően nyilatkozni.

Budapest, 1905. évi május hó 2-án.

Csöke, s. k.

miniszteri tanácsos.

A miskolczi üzletvezetőség ezen felhívást a következő magánjellegű leirat kíséretében küldötte meg az összes szolgálai főnökségeknek, hogy azok alkalmazottaik körében az eszmének híveket szerezzenek:

„*Valamennyi külszolgálati főnökségnek, a losonczyi forgalmi főnökségnek, az üzletvezetőség I—V. osztályainak.*

A Csöke Ferencz miniszteri tanácsos által kibocsátott s az üzletvezetőségnek megküldött felhívás másolatát azzal adom ki, hogy azt mindazon beosztott alkalmazottainak, akik a nyugdíjintézetnek tagjai, kimutathatólag azonnal hozza tudomására; nekik az életbe léptetni szándékolt nyugdíjpótló-egyesületnek úgy magukra az alkalmazottakra, mint a családtagokra háramló megbecsülhetetlen előnyeiket behatóan és tüzetesen magyarázza meg s jóakaratu felvilágosításaival igyekezzenek oda hatni, hogy a nyugdíjtagok körében a létesítendő intézmény eszméje pártolásra találjon.

A felhívást mindazon nyugdíjtagokkal, akik hajlandóságot mutatnak a nyugdíjpótló-egyesületbe belépni, — kimutatás rovatainak megfelelő kitöltése mellett irassa alá, megjegyezvén, hogy ezen aláírás még semmire sem kötelez, csupán azért van reá szükség, hogy az egyesület létesítésén dolgozó szakférfiak tájékozást szerezzenek a belépni szándékozó tagok száma felől s annak alapján az alapszabályok kidolgozása iránt intézkedhessenek.

Az aláírási ivateket az üzletvezetőség I. osztályának címére f. évi május hó 15-ig okvetlenül terjessze be, még az esetben is, ha senki sem írta alá.

Miskolc, 1905. május hó 9-én.

Görgy László,

üzletvezető.

fogják terjeszteni úgy, hogy még a madarak is mind kivésznek, a mozdonyok dübörgése vissza fojta riasztani a teheneket a legelés-től és ennek folytán a tejadástól s a tyukok ugyanezen oknál fogva megszűnnek tojni. A mozdonyszikrák menthetetlenül föl fogják gyujtani a közeli lakóházakat, az országutakon haladó lovak pedig megbokrosodnak a mozdoly láttára.)*

És ezekkel az „óriási veszedelmű“ hátrányokkal szemben mi előnyt nyujthat a gőzvasut? — vetették fel az aggályoskodók. Legföljebb csak azt, hogy vasuton 3 órával hamarabb lesz képes az ember megtenni az utat Londontól Birminghamig, mint a gyorskocsi!

A „praktikus“ angolok nézete volt ez, képzelhető tehát, hogy milyen véleményeket hangoztattak a vasutat ellenzők Középeurópa többi országaiban! Thiers francia miniszter a vasutat „gőzzel való szédelgésnek“ és „fel-nőttek részére készült játékszernek“ nevezte, Nagler porosz királyi főpostaigazgató „hallatlan ostobaságnak“ jelentette ki a vasutépítést,

*) Kárpáti J. és Kada E.: „A vasutak keletkezése, fejlődése és üzeme.“ I. kötet 1896.

— És ha rosszul választottam volna? Mi történt volna akkor? Csakugyan el kellett volna távoznom örökre?

Erika öntudatosan mosolygott, oly nőies hamissággal, hogy Friczi hirtelen egészen kicsinynek érezte magát ennyi fölény lát-tára.

— Tehát csakugyan csak véletlen volt, egy kegyes szeszély — panaszkodott és majd-hogy könybe nem lábadtak szemei.

Erika most már kaczagott, közben ki-nyitotta a bambán néző vőlegény előtt a másik két dobozt.

Mindegyikben egy rózsaszínű papírka volt. Mindegyik papírkára pedig ráírva:

— Igen — igen!

* * *

Lássák, tisztelt kisasszonyaim, ily egy-szerű és csalhatatlan módon lehet vőle-gényre szert tenni.

Nem kell hozzá egyéb, mint egy ko-moly szándéku, imádó fiatal ember, a ki vizsontszerettetik. Legfeljebb még a papá-nak és mamának is kell tetszenie — s bát-ran elibe lehet tenni a dobozokat!

egy belga államférfiu a létenyésztés hanyat-lása miatt kelt ki a vasutak ellen s Ernő Ágost, Hannover királya, midőn az első vasut-építési tervet elébe terjesztették, e szavakkal tagadta meg jóváhagyását: „Nekem nem kellene vasutak! Nem akarom, hogy orszá-gomnak bármelyik szabólegénye oly gyorsan utazhassék, mint én magam!“*)

Am hasztalan kapaszkodott bele az önző tudatlanság, a haladás megindult kerekébe. A baljóslatok nem teljeselek s a liverpool-manchesteri vasut várakozáson felüli, 15% osztalékot juttatott részvényeseinek. Most tehát, mint jól jövedelmező üzleti vállalatok indultak meg a vasutépítések.

Igy Angliában csakhamar valóságos vasut-építési láz tört ki. Az 1836. esztendőben már nem kevesebb, mint 200 vasutépítés enge-délyezése iránti kérvény adatott be az angol parlam. nthez. Később beállott ugyan a ter-mészetszerű visszahatás, de mar akkor Anglia közlekedésügye biztos fejlődésben volt. Jelen-leg Angliában 10 ezer négyszögkilométer területre több mint 1000 kilométer hosszú vasutvonal esik.

A kicsiny terjedésű Belgium hamar meg-honosította a gőzvasutat. Első vasutvonala Brüsszeltől Malinesig terjed s ünnepélyes meg-nyitása 1835. május 5 én történt. A 21 kilométer hosszú vonalon a megnyitás napján 3 vonat indult; az egyik 28, a másik 25 s a harma-dik 23 kilométer óránkénti sebességgel. Bel-gium vasutügyének fejlődésére óriási hatás-sal volt az ország kifejlett ipara, gazdag kereskedelme s maga a népesség aránylagos nagy száma, olyannyira, hogy a terület nagy-ságához viszonyított szám szerint Belgium-ban van a világ összes országai között a legsűrűbb vasuthálózat: 10 ezer négyszög-kilométer területen 2000 kilométer.

Németországnak a XIX. század első felé-ben fennállott politikai helyzete, a mennyi-ben tudvalevőleg akkor még számtalan független apró államra tagozódott, nem ked-vezett a vasutügynek. A mult század har-minczas éveiben csak kicsiny vasutvonalak adtak át a közforgalomnak, így 1835-ben a nürnberg—fürthi vonal, 1837-ben a lipese—drezdai s 1838-ban a berlin—potsdami. Mai nap a német császárságban 10 ezer négy-szögkilométerre 960 kilométer hosszú vasut-vonal esik.

*) Idézett műből.

Franciaország érthetetlen közönnyel hanyagolta el kezdetben a vasuti közlekedés ügyét. Később azonban természetesen nagy áldozatokkal pótolta az elmulasztottakat. Az 1902. évi statisztikai adatok szerint Franciaországban 10 ezer négyszögkilométer területen 780 kilométer vasut van.

Olaszország vasutügyének fejlődésére — hasonlóképen Németországhoz — a múlt század elején fennállott politikai szakadozottság volt káros hatással. Első vasutja az összesen 8 kilométer hosszú s Nápolytól — Porticiúig haladó vasut volt, melynek megnyitása 1839. október hó 4-én történt.

(Folyt. köv.)

Nyugdíjpótló-egyesület.

— Tájékoztató adatok. —

Május 13.

Önkéntes tájékoztatása céljából alább közöljük a tervbe vett nyugdíjpótló-egyesület érdekében kibocsátott felhívást, mely következőleg hangzik:

„Kartársaink részéről megnyilvánult óhajnak eleget teendő, nyugdíjpótló-egyesület létesítését tervezzük.

A szükséges előmunkálatok alapján készült, teljesen reális alapon nyugvó tervezet főbb vonalait alább közlöm és kérem kartársaimat, hogy egyelőre minden kötelezettség nélkül:

1. Életkorukat.

2. Családi állapotukat, valamint azt, hogy megalakulás esetén az egyesületbe *belépni óhajtanak-e*, velem május 20 ig közölni sziveskedjék.

A megalakítandó egyesület tervezete főbb vonásaiban a következő:

Az egyesületnek korkülönbség nélkül tagja lehet a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium hatósága alá tartozó minden tisztviselő, kinek életkora a 45 évet meghaladta, pótdíj fizetésére lesz köteles.

Az egyesület 10 évi fennállás után kezdi meg a nyugdíjpótlékok fizetését.

Nyugdíjpótléokra csak annak lesz igénye, aki az egyesületnek legalább 10 évig tagja volt.

a) Nyugdíj-járulékok a *rendes tagok részére*: 10 évi tagság után a biztosított összeg 50%-a, mely minden következő évben 2% al növekszik és 35 évi tagság után eléri a 100%-ot;

az *özvegy részére*: 200 korona temetkezési segély és a férjet megillető nyugdíjpótlék 75%-a;

az *árvák részére*: segélydíjak és az egyesület vagyoni állapota szerint esetleg nevelési

járulék és a tagok s özvegyi másnemű segélyezése

b) *Tagsági díjak*: 1. Beiratási díj fejében 20 kor., továbbá 2. az egyszersmindenkorra fizetendő és részletekben törleszhető külön tartalékalap-díj, mely a szolgálati évek arányában fog kivettetni és melynek legkisebb összege 4 kor. 75 fill., legmagasabb összege pedig 35 kor. 50 fillért tesz ki a biztosítandó összeg minden 100 koronája után. 3. Mint évi tagsági díj, a biztosítandó összeg 10%-a, vagyis 100 koronánként 10 kor.

c) Az egyesület vagyona a tagoknak nyújtandó kölcsönök útján fog gyümölcsösztetni, amivel a tagoknak már belépésük első évétől kezdve olcsóbb kölcsönökre nyujtatik mód.

A jelentkezések beérkezte után készülnek el az alapszabályok s a végleges feltételek és csak ezek alapján kell a belépés iránt kötelezően nyilatkozni.

Budapest, 1905. évi május hó 2-án.

Csöke, s. k.

miniszteri tanácsos.

A miskolci üzletvezetőség ezen felhívást a következő magánjellegű leirat kíséretében küldötte meg az összes szolgálati főnökségeknek, hogy azok alkalmazottaik körében az eszmének híveket szerezzenek:

„Valamennyi külszolgálati főnökségnek, a losonci forgalmi főnökségnek, az üzletvezetőség I—V. osztályainak.

A Csöke Ferencz miniszteri tanácsos által kibocsátott s az üzletvezetőségnek megküldött felhívás másolatát azzal adom ki, hogy azt mindazon beosztott alkalmazottainak, akik a nyugdíjintézetnek tagjai, kimutathatólag azonnal hozza tudomására; nekik az életbe léptetni szándékolt nyugdíjpótló-egyesületnek ugy magukra az alkalmazottakra, mint a családtagokra háramló megbecsülhetetlen előnyeit behatóan és tüzetesen magyarázza meg s jóakaratu felvilágosításaival igyekezzék oda hatni, hogy a nyugdíjtagok körében a létesítendő intézmény eszméje pártolásra találjon.

A felhívást mindazon nyugdíjtagokkal, akik hajlandóságot mutatnak a nyugdíjpótló-egyesületbe belépni, — kimutatás rovatainak megfelelő kitöltése mellett irassa alá, megjegyezvén, hogy ezen aláírás még semmire sem kötelez, csupán azért van reá szükség, hogy az egyesület létesítésén dolgozó szakférfiak tájékozást szerezzenek a belépni szándékozó tagok száma felől s annak alapján az alapszabályok kidolgozása iránt intézkedhessenek.

Az aláírási ivateket az üzletvezetőség I. osztályának czimére f. évi május hó 15-ig okvetlenül terjessze be, még az esetben is, ha senki sem írná alá.

Miskolcz, 1905. május hó 9-én.

Görgey László,

üzletvezető.

Magunk részéről ezen felhívásokhoz csak azt az óhajunkat fűzzük, hogy az alkalmazottak saját jól felfogott érdekükben minél nagyobb számmal csoportosuljanak a kibontott zászló alá.

HETI KRÓNIKA.

Május 13.

Mit oly régen vártunk, imádkozván érte:
Megeredt az eső a napokban végre.
Mint eltikkadt vándor, a szomjas föld itta
S élénk tárult rögtön a szép tavasz tífka:
Fű, fa zöldül, éled, virág kelyhe pattan
S himnusz száll az égbe hálaadó dalban.

De a himnusz hangját profán hangok sértik,
Nagy kavarodás lesz — meglássátok — még itt.
Japán, orosz, angol és francia népek,
Hevesen vitatják a semlegességet,
S addig vitatkoznak, a míg hajba kapnak,
Ez lesz eredménye a disszonans hangnak.

A honmentő sereg parlamenti láza:
Magyar hazafiság üres majmolása.
A nemzeti érdek csak külszín a harcra,
Csillogó frázisra és bizalmi sarcra,
Mert — bár ők tagadják — csatájuknak éle:
A hatalmon levők irigyelt személye.

Hogy vidámabb hangot pendítsen a kobzom,
Tenorista ügyet kell im, előhoznom,
Komikus a helyzet és jellemző szörnyen,
A sikerült példa terjed majd, mint vörheny;
Szerződés s jó gázsi, ha kell a művésznek:
Csak szökjön el s mindjárt megszűnnek a vészek.

Májusi levegő ringatja az ágat,
Nyughatatlan munkás izzó vére lázad,
Követelő hanggal, megvadult eszével,
Szembe száll állammal, csendőr fegyverével,
Nincsen szent előtte sem földön, sem égen, —
Szomorú példája mutatja Eszéken.

Szittyá vérű magyar és japáni nemzet
Fognak nemsokára baráti jobb kezét;
Nagy küldöttség indul, disz-kardot is visznek,
Könnýü megfelelni ilyen dicső tisztnek.
Megkapod, mi illet, messze Japán fia,
Csak te nem jössz rég várt, mesés — **pragmatika.**

Turidu.

HIREK.

* **A vasutasok pöre.** Az ügyészség tudvalevőleg Turchányi Pál, Seide Artur, Kósa Lajos, Breier Ferencz, Lorbeer József és Margulit Kálmán vasuti tisztviselők ellen azért is megindította az eljárást, mert azok a vasuti sztrájk idejében fölhívást osztottak szét,

amelyben „összetartás“-ra buzdították a vasutasokat. Ez ügyben Vázsonyi dr. védő a vádtanács tagjai ellen a kellő elfogulatlan-ság hiánya miatt kifogást adott be. Ezért az ügyben hosszabb szünet állott be. Kállay Lajos sajtóügyi vizsgálóbíró most értesítette a védőt, hogy az ügyészség elejtette a vádat és így az egész eljárást megszüntették.

* **Bucsuestély.** Schrödlein József kassa-oderbergi vasuti felügyelőt, a ruttkai főszertárnak főnökét, aki május hó 1-jével nyugalmába vonult, a ruttkai Társaskör, melynek a bucsuzó felügyelő egyik alapítója volt, f. évi április hó 29-én este bucsuztatta el. — Saager Ferencz a Társaskör elnöke mondotta az első felköszöntőt, hangoztatva a távozó felügyelőnek a Társaskör körül szerzett érdemeit. Majd Berecz Gyula kir. tanfelügyelő köszöntötte föl az ünnepeltet, elismeréssel emlékezve meg arról, hogy idegen származása dacára magyarrá lett szóban, lélekben, de még nyelvében is. Köszöntőket mondtak még Keviczky Kálmán ruttkai jegyző, aki a község nevében mondott bucsuszavakat, Tobias Gusztáv, Falk Kristóf, Záborszky Ottó stb. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a ragaszkodó szeretetnek ezt a szép megnyilvánulását. A társaság a főmühelyi zenekar szép játéka mellett a kora reggeli óráig maradt együtt.

* **Tagválasztó közgyűlés.** A miskolci üzletvezetőség területére alakított nyugbérpénztári kerületi bizottság két választott tagjának helyét betöltendő, a nyugbérpénztárnak Miskolczon lakó tagjai folyó évi május hó 14-én d. e. 8 órára Miskolcz állomáson tagválasztó közgyűlésre jönnek össze. A bizottság egyik tagja, *Bedéts László* mihelyi betűíró, betegség következtében megvált a szolgálatiól, a másik pedig *Kovács István* vonatmálházó, meghalt. Mint értesülünk, a megtartandó közgyűlésen indítvány fog tétetni a két új tag személyére nézve és előre láthatólag egyhangu választás után fogják elnyerni az 1906. évi december hó 31-ig érvényes mandátumot, amikor a bizottság mind a négy tagja újból választás alá kerül.

* **Tolvaj vasuti alkalmazott.** Osányi Ferencz homonnai vasuti éjjeli őr már régebbi idő óta rendszeresen megdészálta az őrizetere bízott személypodgyászokat, de utoljára is rajtavesztett, mert a tolvaj málházót a csendőrség letartóztotta. Osányi ezelőtt lakatos volt, azért értett oly pompásan a ládák és kofferek kinyitásához. Egy csomó tolvajkulcsot, azonkívül egy homonnai vasuti hivatal nagy pénzszekrényének kulcsáról készített rajzot is találtak nála.

* **Vonatkisiklás.** A szerencsi máv. pályaudvarán tolatás közben helytelen váltóállítás folytán kisiklott a lokomotív 3 közvetlen utána következő kocsiival. A sik pálya, valamint a gyenge mozgás megakadályozta a nagyobb anyagi kár előidézését, úgy, hogy a megsértett vonalon 3 órai munka után ismét helyreállt a rendes forgalom.

* **Hívesgyilkos pályao.** Husvét első napján Kis Kinyizs Abauj-Torna megyebeli község lakosai borzalmas gyilkosság nyomára vezették a szikszói csendőrséget. Üveges Károly kis-kinyizsi nyugalmazott pályao, már rég rossz viszonyban élt feleségével, kitől mindenáron szabadulni szeretett volna. Nagypéntek estéjén a szolgálatból tért haza Üveges Károly és a feleségével összeveszett a vacsora miatt. A férj nem is fogyasztotta el vacsoráját, hanem elment hazulról és csak késő éjjel tért haza, amidőn felesége már mélyen aludt. Ekkor a pitvarból felvett egy sulykot és addig verte az asszony fejét, míg csak életet sejtett benne. Ekkor, mint aki jól végezte munkáját, lefeküdt. Reggel pedig összehívta a szomszédokat, hogy nézzék csak meg a feleségét, aki leesett az ágyból és úgy összetörte magát, hogy szörnyethalt. Az összejöött szomszédok azonban nem hitték el a mesét és azonnal jelentést tettek a szikszói csendőrségnek, amely vallatásra fogta Üveget. Ez előbb tagadta borzalmas tettét, később azonban, amidőn a csendőrök megvasalva Szikszóra vitték, töredelmes vallomást tett. A csendőrség a gyilkos férjet átadta az ügyészségnek.

* **Vasut ostromállapotban.** A varsó—bécsi vasut felett kihirdették az ostromállapotot s a vasuti vezérigazgatónak megadták a jogot, hogy engedetlen alkalmazottakat esetleg szabadságvesztés-büntetéssel is sújthasson.

Revolverlövés a hivatalban.

— Az üzletvezetőség szenzációja. —

Május 13.

A miskolci üzletvezetőség számosztályának egyik hivatalos helyiségében Varga Elemér üzletvezetőségi hivatalnok Kertész Károly nevű hivatalnoktársára revolverből rálőtt és őt súlyosan megsebesítette.

Az eset az üzletvezetőség összes hivatalaiban érthető nagy izgalmat keltett.

A véres eseményről a következőket jelentjük:

Varga Elemér üzletvezetőségi hivatalnok bement a számosztály egyik hivatali helyiségébe, ahol Kertész Károly és Csorba András hivatalnokok dolgoztak. Varga, aki

izgatottnak látszott, odalépett Kertészhez és e szavakkal:

— Itt van, ez a tied! — hirtelen revolvert rántott elő és rásütötte Kertészre.

A lövés után sietve elrohant és az üzletvezetőség kapuja alatt találkozott dr. Gortvay Miksa vasuti tanácsadó orvossal, akinek nagy izgalomban a következőket mondotta:

— Doktor ur, menjen fel a hivatalba Kertészhez. Meglőttem.

Ezzel tovább rohant és ment egyenesen a rendőrségre.

A hivatalszobában, amelyben az esemény lejátszódott, Kertész Károly halotthalványan segítségért kezdett kiáltani és a jelenlévő Csorba rémülten futott ki, fellármázva az egész házat.

Csakhamar betódultak a hivatalnokok a véres eset színhelyére, a mely az üzletvezetőségi palota magas földszintjén van és az első pillanatban nem tudták, hogy mi történt.

Csakhamar megjelent dr. Gortvay Miksa vasuti tanácsadó orvos és konstataulta, hogy Kertész jobb felső karjába egy revolvergolyó hatolt, súlyos sebet ejtve. Az orvos bekötözte a sebet és intézkedett, hogy a sebesültet a lakására szállítsák.

Ezalatt Varga Elemér a rendőrség bünyügyi osztályába ment és ott Horváth Károly alkapitánynál a következő szavakkal jelentkezett:

— Kapitány ur tartóztasson le. Bűnös vagyok. Megöltem egy embert.

Horváth Károly alkapitány első perczen azt hitte, hogy eszelős emberrel van dolga; azonban csakhamar kiderült, hogy az önmaga jelentkező: Varga Elemér, aki hivatalnok társára lőtt.

A kapitány azonnal elküldötte Fejes rendőrbiztost az üzletvezetőséghez az adatok megszerzése végett, míg ő maga jegyzőkönyvet vett fel Vargával.

Ez a következőket adta elő.

Súlyos anyagi gondokkal küzdött és megszorult helyzetében próbált a pénzügyintézeteknél kölcsönt felvenni, de ez nem sikerült neki.

Ekkor ajánkozott Kertész Károly hivatalnok társa, hogy váltó ellenében fog neki pénzt szerezni. Varga elfogadta ezen ajánlatot és kölcsönöket vett fel Kertész révén, a melyeknek kamatai oly rohamosan szapo-

rodtak föl, hogy ezek fedezése teljesen fel-emésztették összes jövedelmét.

Helyzete olyan kétségbeejtő lett, hogy úgy ő, mint családja, (három gyermeke van) a legnagyobb nélkülözésnek voltak kitéve és már éhezniök kellett.

Ezen kétségbeejtő helyzetében elhatározta, hogy véget vet életének. E célból revolvert vásárolt. Bucsuleveleket irt nejéhez és két barátjához. Irt továbbá egy levelet Kertész Károlynak is, vádolva őt romlásáért. A levelek megírása után elment bolyongani a város határába, hogy tettét végrehajtsa. — Eközben más elhatározásra szánta magát. Ez pedig az volt, hogy elpusztítja megromtóját. Ezután elmondta a tett végrehajtását.

A kapitány Varga Elemért átkisértette az ügyészséghez.

Az üzletvezetőség hivatalnokai körében még a délelőtt folyamán mozgalom indult meg, hogy a teljes nyomorban és nélkülözésben levő Varga Elemér családját segélyben részesítsék. Csakhamar százötven korona gyűlt egybe, amelyet a szerencsétlen ember feleségéhez juttattak. A szegény asszony kétségbeesése és fájdalma leírhatatlan. A részvét iránta általános.

A nőről.

— Szellemes mondások. —

A szépség mulandó. Ezzel vigasztalódnak leginkább azok a nők, akik rútnak.

*

A szép nőekkel való társalgás az élet költészetéhez tartozik, olyan az, mint a kitűnő bor élvezete: valódi férfi nem nélkülözheti.

*

Ha egy nő nagyon szellemes, nagyon okos, rendkívül művelt, de csak egy cseppet is szép: akkor is szépségére lesz legbüszkébb.

*

Semmiben sem versenyezhetnek jobban velünk, férfakkal a nők, mint a haszeretben.

*

A nő, ha megcsalva érzi magát, akkor boldogtalan; de ha nem követheti a divatot, akkor — szerencsétlen

*

Sok nő, amit meg nem tenne azért, hogy jó barátait megörvendeztesse, megteszi, hogy megbosszantsa az ellenségeit

*

Mikor a férfi annak tudatára ébred, hogy szeret, a nő már azt jól tudja s így történik, hogy nagyon sok nő nem kíváncsi a kedves vallomására: hiusága

ki van elégitve. Mit is mondhatna neki az imádó, a mit ő már nem tudna, vagy amit máskor talán — nem hallott volna!

*

A férfi a házasság előtt, a nő a házasság után szabad, mert korunk nem szerelemmel, hanem rang- és pénzszerződéssel köt házasságokat.

*

Házassági viszonyból származó jogoknak s így az özvegyi jogoknak is a házastársak életközössége az alapja, amiből következik, hogyha a nő férje hibáján kívül az életközösséget megszünteti s ezáltal házastársi kötelességét megszegi, az említett jogokra, tehát az özvegyi jogra sem tarthat igényt.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

- 3, 4, 15, 5, 2 Ágyban találok.
9, 10, 16 Kórhadt fák lakója.
1, 16, 11 Hasznos házi állat.
13, 6, 12 Nők viseik a nyakukban.
3, 14, 7, 8, 9, 10 Nagy nemzet.
1, 16 Napjaink nagy eseménye.

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mellékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő folyó évi május hó 19. A helyes megfejtést május hó 21-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás“ 19-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Had, ara, lég akó,
dús, ásó, sir.

Haladás.

A 6 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

K. B. Nincs igaza, a szóban levő végkielégítés csak méltánylást érdemlő esetekben folyósíttatik.

R. S. A cikket el fogjuk olvasni s legközelebb megüzenjük véleményünket

Giza. Térjen vissza a főzéshez és varráshoz, de hamar és az iróttal dobja félre.

A pávák. Talán kiadjuk, ha terünk lesz rá.

Fifi. A talány megfejtők neveit nem szoktuk közölni.

B. Zoltán. Nincs értelme a halogatásnak. Ha szólja komoly, vágjon neki.

Több levelre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: Zsivkovics Antal.

A főnök ur igen kegyesen fogadta. Üléssel ki-
náltta meg.

— Oh, nagyságos ur, — szabadkozott Benkő
ügyetlenül.

— Egy kis bizalmas beszédem volna önnel.

— Kérem szépen, parancsoljon.

— Előbb azonban gavallér ember módjára sza-
vát fogja nekem adni, hogy erről senkinek sem szól.
Érni?!

— Oh, kérem! . . .

— Tudja, feltűnt nekem, hogy maga olyan
szerényen és mégis tisztességesen megél a fizetésé-
ből, a mi hasonló hivatalnok embereknél ritkaság.
Most már tudom, hogy ön nem egyedül a fizeté-
sére van utalva . . .

— Igen kérem, a házaszkám . . .

— Az. Tehát ön jobb módban van, mint a
többiek. De magamat sem veszem ki. Látja, nekem
is volt valamikor, de hát . . . a könnyelműség! No,
mindegy. Vége van. Ne is beszéljünk róla, hanem
térjünk a dologra. Ön a háza folytán egy olyan
kellemes tulajdonsággal bír, a melylyel mi többiek,
sajnos, nem rendelkezünk. Ön hitelképes.

— De, nagyságos ur . . .

— Az, ha mondom. S ez nekem csak ma reg-
gel jutott eszembe. Épen jókor, mert tudja — hát
egy kevéssé zavarban vagyok most . . . Pénzt vár-
tam és nem jött. Nekem pedig kötelezettségem
vannak . . . Hiszen ért engem . . .

— Igen, igen, — bólintott Benkő.

— Ön azonban segíthetne rajtam.

— Én?!

— Igen, ön. Tudja, csak rövid időre marad

kötelezettségben. Aláírja ezt a váltót s a mint megjön a pénzem, én rögtön rendezem a dolgot.

Akkor már ki is tette az asztalra a váltót és a tentába mártott tollat Benkő felé nyújtotta. — Benkő szemei előtt őrületes víziók keringtek el egy pillanat alatt s azonnal tisztába jött a helyzettel. Neki itt egyetlen egy tenni valója van, az, hogy a váltót aláírja. Gépiesen nyult a toll után és reszkető vonásokkal oda írta a nevét.

— Azzal ne gondoljon, — szólott a nagyságos ur előkelő tónusban, hogy nincs kitöltve még a váltó; majd én utólag beírom az összeget. Ugy, csak írja oda a lakása címét is. Jól van . . . Hát köszönöm, Benkő ur, köszönöm . . . Csak aztán ne szóljon erről, mert kellemetlen volna rám nézve, ha ezek itten (és ekkor a hivatalos szobák felé intett) megtudnának valamit. Különben amint önt ismerem, hát hallgatni fog. No, Isten áldja meg, még egyszer köszönöm a szíveségét.

Barátságosan kezét fogott Benkővel, aki csak hajlongott a nagyságos ur előtt és vörös volt, mint a rák. Ügyetlenül kihátrált a szobából s amint a folyosón érezte magát, csak oda ugrott hirtelen a legelső ablakhoz, fölszakította egyik szárnyát és kihajolt az udvarra. Az üde tavaszi levegőt, melybe kellemesen vegyült el az akáczirág bódító illata, tele tüdővel szívta magába és két kezét erősen a halántékára szoritotta, hogy hevesen lüktető vére szét ne szakítsa a fejét.

ELSŐ A BEGSÜLET.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ „Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszer-tárában MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőcs.** Számos hölgy általa jó hatását — szeplő piháságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arezet a redőktől késő korig megóvjja, egy téglly 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arczpor, fehér, rózsás és krém színűekben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájszentia** néhány cseppel egyszeri szájszáj kölsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) svelezi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkopásodást megakadályozza, valamint egyéb fej hőrbetegségektől megóv és kellemes illatával fogva szívesen alkalmazhatóik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rácz Jenő keleti „Balzsam bajuszpedrője”** soha meg nem meg nem avasodó, zsírintenes balzsamokból készíte, igen kellemes illatú, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszembalzsam), biztos hatású és legkönyvelmesebben és sömörök kitrására. 1 üveg ára 70 fillér.

Hozzávalókban van és kiegészítőkkel használják a

- Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port.** 1 dohoz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depilatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh Crúhatka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis téglly 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Egy az elősorolt, Emint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes arcygyszék utasításokkal megküldetük **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölhímluják; úgy, hogy általában házi szerek egyávant legjobban alkalmazhatóak.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Czélyszerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.